

Stanowisko
Szczecin, 02.04.2010

**KOMISJI KRAJOWEJ
KNSZZ SOLIDARNOŚĆ'80**

W SPRAWIE: propozycji zmian do ustawy o IPN

Komisja Krajowa KNSZZ Solidarność'80 jest oburzona i zaniepokojona zmianami jakie może wprowadzić w ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów, projekt ustawy uchwalonej przez Sejm 18.03.2010. Prace Instytutu postrzegaliśmy zawsze jako fundamentalne dla obowiązku rozliczenia się z przeszłością. Nie można przecież budować demokratycznej Polski, nie rozliczywszy tych którzy przez całe swoje życie z demokracją walczyli, nierzadko brutalnymi i nieludzkimi metodami. Dla IPN istotne jest, aby jego funkcjonowanie nie było obciążone wpływami politycznymi, niezależność i obiektywizm jest dla jego działań niezbędna. Tymczasem zaproponowane zmiany ustawy postrzegamy jako próbę zamachu na tę niezależność.

Przede wszystkim obawy budzi fakt, że możliwe będzie korzystanie z oryginałów dokumentów, nie z kopii. Może skutkować to utratą i zaginięciem, czego niechlubne dowody dostarcza działalność sądów. W szybkim czasie może się okazać, że Instytut nie ma na czym pracować, bo dokumenty, często stare i zniszczone, mogą zniknąć.

Nie podoba nam się również zmiana trybu wyboru prezesa. W dotychczasowej procedurze uzyskanie 3/5 większości głosujących w Sejmie przy poparciu Senatu gwarantowało, że kandydat będzie wybierany ponad podziałami politycznymi. System wyborczy w Polsce jest tego rodzaju, że

uzyskanie kwalifikowanej większości parlamentarnej przez jedną partię jest trudny. Nie udało się to żadnej partii i raczej w przyszłości należy sceptycznie odnieść się do takiej możliwości. Tymczasem w projekcie proponuje się, że wystarczy tylko zwykła większość głosów posłów co w naszej opinii nie zapewni apolityczności takiego kandydata. Większość sejmowa, budowana na początku kadencji, będzie mogła samodzielnie wybrać prezesa Instytutu, bez względu na stanowisko opozycji. Takie rozwiązanie zaprzecza idei obiektywizmu, która leży u podstawy IPN.

Kuriozalne jest dla nas, że od ważnych pracowników nie będzie się wymagać pozytywnego przejścia procesu lustracyjnego. Może się przecież zdarzyć, że zetkną się oni z dokumentami, które będą świadczyły przeciwko nim. Taki sam sprzeciw budzi zmniejszenie kręgu osób podlegających rygorom ustawy. Taka sytuacja jest nie do przyjęcia!

To tylko niektóre zapisy tego kontrowersyjnego projektu budzące nasz sprzeciw. Projekt ten w naszej opinii zapewnia ochronę przede wszystkim byłym pracownikom służb specjalnych PRL. Jako działacze dawnej opozycji nie zgadzamy się na to. W przededniu rocznicy podpisania Porozumień Sierpniowych, kamienia węgielnego polskiej demokracji, nie wolno dopuszczać do ochrony zbrodniarzy z poprzedniego systemu.

Wzywamy do odrzucenia zaproponowanych zmian, wysoce szkodliwych dla naszego Narodu.

**PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI KRAJOWEJ
KNSZZ SOLIDARNOŚĆ '80**

Gregorz Durski